

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

Van één tot zes regels. f 1.00.
Voor elke regel meer. 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

ZATURDAG 23 JULIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZONN, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrik, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 1.50.
Voor de overige steden des Rijks 2.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijis franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 60, Ned. Cour.

De diplomatie van den Heer van Hall

III.

Wat is tot dusver gebleken uit de nota, door den Heer VAN HALL den 27sten Junij jl. naar Rome opgezonden?

Dat de Heer VAN HALL, uit eigen vrije beweging, heeft laten yaren al wat eigenlijk aanleiding heeft gegeven tot het schokken van het „nationaal gevoel“ en tot de „bekommering over de teederste belangen“.

De allocutie was onvoegzaam. De Natie was er door beledigd. De Heer VAN HALL zegt: „Ik acht het raadzaam mij er van te onthouden, in eene nieuwe discussie hieromtrent te treden.“

De organisatie zonder voorafgaande kennisgeving, achtte men beleedigend voor de eer des lands, krenkend voor 's Konings gezag: de Heer VAN HALL belooft „er niet weder op terug te komen“.

Er blijft dus niets meer over ter regeling voor VAN HALL en voor zijne collega's.

Eén dag vóór zijne benoeming tot Minister van Financiën heeft de Heer VAN DOORN gezegd:

„Ik wensch de verklaring te geven, dat ik mijne motie heb voorgesteld, niet met het oog op de ZAAK, maar op den VORM, zoo als ik mijne bezwaren ook slechte tegen het laatste heb ingebracht. De discussie heeft mij niet aangetoond, dat het REGT op eene organisatie

DOOR IEMAND IS BETWIFELD; en ik verklaar, dat, GOK IK, ten aanzien van het REGT daarop, NIET DEN MINSTEN TWIJFEL HEB GEVOED.“

Maar omtrent dezen VORM acht men het nu raadzaam, niet weder in eene discussie te treden, daarop niet weder terug te komen. Is de zaak nu niet afge-loopen?

Neen! zegt de Heer VAN HALL. „Le soussigné se trouve chargé d'exposer avec CLARTÉ ET PRÉCISION (!) les principes, qu'après mûre délibération le Gouvernement des Pays-Bas a reconnus vrais, et la ligne de conduite qu'il s'est tracée en conséquence.“ Deze verklaring achten wij eene onbeschaamdheid. Hoe? De Staten-Generaal nemen eene motie aan, voorgesteld door hem, die een dag later zich niet ontzag onder deze omstandigheden Minister te worden, met de uitdrukkelijke bedoeling, dat de Staten-Generaal niet den minsten twijfel voeden omtrent het regt op eene organisatie van de R. Catholieken; met de uitdrukkelijke bedoeling, dat alleen over den vorm wordt geklaagd, en de Heer VAN HALL durft DEN VORM op zij zetten, en de beginselen bloot leggen, waarnaar hij de ZAAK wil regelen voor de toekomst?

Wie geeft den Heer VAN HALL het regt, op die wijs te handelen:

tegen den inhoud der adressen, die allen aflegden de verklaring, dat zij de R. C. het regt op eene organisatie niet wilden of konden betwisten;

tegen de onmiskenbare bedoeling van den voorsteller der bekende motie;

tegen de onmiskenbare bedoeling van de volksvertegenwoordiging;

ja tegen de duidelijke bedoeling des Konings?

Want heeft ook de Koning niet gezegd [Staats-Cour. v. 27 April jl.]: „dat er GEEN VERSCHIL bestaat daarover, dat volgens de beginselen der Grondwet, de R. C. kerk hier te lande DE VRIJHEID HEEFT HAREN INBENDIGEN TOESTAND NAAR VERKIEZING TE REGELEN, behoudens het toezigt der Regering tot behoud van orde en rust, en tot handhaving der wetten.“?

Indien wij een antwoord op de laatste nota van den Heer VAN HALL moesten geven, wij zouden ons bepalen te zeggen: „De quaestie van den vorm hebt gij laten yaren; de zaak te regelen gaat buiten uwe bevoegdheid: de Natie, de Vertegenwoordiging, de Koning, de Grondwet bewijzen dat. Alleen het repressieve wakken is u toegestaan, meer niet.“

Krenkend voor de beginselen is daarvoor de verklaring van den Heer VAN HALL: „Ik acht het raadzaam mij er van te onthouden, in eene nieuwe discussie hieromtrent te treden.“

actuel, au point de vue de l'application des principes, en qu'en conséquence le Gouvernement de S. S. n'a pas été à même de comprendre au juste la position faite aux communautés religieuses par la loi Néerlandaise. Wij vragen, in gemoede, ten aanhoore van de diplomatie van Europa, of in hare archieven nog één zulk voorbeeld is te vinden van de krenking der eer van een afgetreden Gouvernement, dat drie jaren 's Konings vertrouwen genoot en op welks regeeringsdaden zoo vele malen het buitenland met bewondering heeft gewezen?

Maar deze verklaring is ook nog eene onwaarheid, die alleen kan zijn gedictieerd geworden door afgunst en verlegenheid, om zich te redden. Reeds op 24 Maart 1852 heeft de Minister v. SONSBECK de beginselen „assez clairement“ ontvouwd, die de Heer VAN HALL op 27 April 1853 heeft doen verklaren, dat de beginselen zijn des Konings. Dat is zóó waar, dat de Heer VAN HALL, om bloot te leggen „avec clarté et précision les principes“, waarnaar de Regering zal handelen, zich bedient van en zich beroept op de woorden... van den heer v. SONSBECK! „Toutefois il est juste de faire observer, que dans la note du 24 Mars 1852, émanée de ce Ministère . . . il se trouve d'autres passages qui n'ont pas été produits par S. Em. le cardinal ANTONELLI. Il y est fait RÉSERVE EXPRESSE de la surveillance du Gouvernement pour le maintien de l'ordre et de la tranquillité publique . . . que le Roi, desirant que tous ses sujets aient la jouissance pleine et entière des droits et libertés garanties par la Loi fondamentale, est porté à accorder à ses sujets Catholiques tout ce qu'ils pourraient réclamer de ce chef.“

Dezelfde woorden heeft de Koning op 27 April 1853 in de Staats-Courant als de zijne doen drukken!

Dezelfde woorden worden door den Heer VAN HALL ingeroepen als bewijs, dat het standpunt der Regering het ware standpunt is!

Zoo moet de Heer VAN HALL zich zelf executeren, en aan de Natie en aan geheel Europa verkondigen, dat het vorig Gouvernement het ware standpunt heeft aangewezen, en dat, als hij zich redden wil, de Heer VAN HALL zich moet vasthouden aan de beginselen van den Heer VAN SONSBECK!

Maar... de heer VAN HALL ontnemt, aan de handelingen van het vorige Gouvernement alle kracht. „Elles restent des simples notes, servant UNIQUEMENT à faire connaître l'opinion du Ministère, dont elles sont émanées.“ De Nederlandsche Maagd bedekke haar aangezicht met rouwfloers over den doodsteek, die hier door den heer VAN HALL aan hare eerlijkheid en goede trouw wordt toegebracht!

Neen! Die nota's waren niet eenig en alleen de uitdrukking van het gevoelen van het Ministerie. De nota van 24 Maart 1852 zegt duidelijk, dat DE KONING heeft „AUTORISÉ à déclarer“ dat, onder de gestelde voorwaarden: „rien ne s'oppose à ce que l'organisation de l'Eglise Catholique de ce Royaume ait lieu librement.“ Wij herhalen onze vraag: Heeft de Koning al of niet den heer VAN SONSBECK gemagtigd, deze verklaring af te leggen? Zoo neen: roep dien heer dan ter verantwoording. Zoo ja: scherm dan niet langer met woorden, maar bewijs door daden, dat Nederland aan gesloten overeenkomsten gestand doet!

Neen! die nota's waren geene eenvoudige nota's. Zij hebben wel degelijk de kracht en de waarde „d'une convention ratifiée“, althans voor een man van eer. Men oordeele. Het Nederlandsche gouvernement, gemagtigd door den Koning, verklaarde, dat de R. C. kerk, behoudens de reserves hier boven door VAN HALL zelf ingeroepen, zich vrijelijk kon regelen, onder de voorwaarden, dat „le gouvernement des Pays-Bas sera réciproquement libéré des engagements qui pourraient être déduits à la charge des conventions de 1827 et 1841.“

Het hof van Rome stond die voorwaarden toe. De

concordaten van 1827 en 1841 werden evenwel verbroken, en in het Nederland het regt niet meer om

het gevoelen van een vorig Ministerie. De concordaten zijn vervallen, daaraan blijf ik vasthouden: maar de vrije regeling, daarvan kan niets komen!

Wat zoudt gij wel zeggen van den man, die u aankondigde dat hij zijne schuld wilde betalen; maar, eens in het bezit van de quitantie, zou zwaarigheid maken het geld te geven?

Mijnheer VAN HALL, gelief dan ten minste de quitantie terug te geven!

De bedreigingen beginnen op nieuw, als vóór de verkiezingen; te worden in het werk gesteld.

Nu geldt het de doordrijving van de wet der „liefde“ en der „bevreddiging.“

De Amsterdamsche Courant dreigt met het volgende:

„Dat het wets-ontwerp, gewijzigd, tot wet worde, is ook naar onze overtuiging in het belang van allen, die niet alleen regten voor zich zelven begeeren, maar in oprechtheid de grondwettige vrijheid van godsdienst zijn toegedaan. Tegenwoordig heeft men bij de uitgedrukte gezindheid van den Koning, bij de geopenbaarde beginselen van het tegenwoordig ministerie en bij de algemeene stemming van het volk, voor geene grondwetsherziening te vreezen; maar het is toch voor het behoud onzer tegenwoordige instellingen wenschelijk, dat aan de opgewekte bezorgdheid van vele duizenden te gemoet gekomen worde op eene wijze, die met de beginselen van de grondwet overeenkomstig is, en die de oorzaken van de opgewekte bezorgdheid bestaan, wie durft volspellen, of de beginselen van reactie, die zich in geheel Europa vertoonen, niet ook bij ons zullen doordringen, en zal het dan zoo onwaarschijnlijk zijn, dat Nederland op het voorbeeld van eenige protestantsche en van bijna alle katholieke landen, aan de godsdienst van de meerderheid der bevolking voorregten verleende, waarbij de kerkgenootschappen der minderheid alleen als getolereerd voorkomen?“

Alzoo bij de afstemming:

Eene heerschende Staatskerk!

De Fakkel houdt zich daarmede niet te vrede. Dat blad spiegelt ons, bij afstemming, een nog heerlijker toekomst voor.

„Wij hebben de grondwet in ons belang. Als het ministerie, als de Staten-Generaal, als de mindere autoriteiten zich tegen de uitvoering, zich tegen de naleving van de grondwet blijven verzetten, dan blijft ons niets anders overig, dan dat wij eendragtig en eenstemmig den Koning smeeken, dat hij alleen regere. Zoo is het eenmaal ook in Denemarken geschied.“

„De numerieke meerderheid van de natie is Koningsgezind, en zou niets liever zien, dan dat de Koning alleen de teugels van het bewind in handen name. Als het niet anders kan, dan moeten wij ons maar vereenigen, om dat van den Koning te smeeken. Ook het leger en de vloot zijn koningsgezind. Liever eene absolute monarchie, dan zulk een ellendige constitutionele regering.“

Dus bij afstemming: de regering van de knoet! De verbanning naar een Nederlandsch Cayenne!!

Gelukkig, dat de Staten-Generaal en het Nederlandsche volk geene kinderen zijn, die zich door een „boeman“ laten bang maken.

Reeds vroeger, toen het Journal des Débats onbegrijpelijkwijls hoofdartikelen schreef, die den toets van het oppervlakkigste onderzoek niet konden doorstaan, heeft de Echo Universel zich verdienstelijk gemaakt door de dwaasheden van het blad des heeren Buisson in het helderste daglicht te stellen. Ook nu weder heeft de Echo twee artikelen gewijd aan dezen vadersgezind, lievendenden arbeid, die te vruchtbaarder bevestiging is, daar de taal, waarvan de Echo zich bedient, verstaan wordt buitenslands door de lezers van het Journal.

Wij ontleenen aan het laatste artikel van den Echo Universel de volgende zinnen, waarmede dat blad de bespottelijke bewering wederlegt van het Journal des

Debat, dat alleen de heer THORBECKE en zijne vrienden de wet op de kerkgenootschappen zouden bestrijden, omdat die wet naar hunne meening te liberaal zou zijn en te gunstig voor de onafhankelijkheid der kerkgenootschappen.

„Inderdaad het *Journal des Débats* verbaast ons hoe langer hoe meer! De heer Thorbecke en zijne vrienden, de slagtoffers van hunne loyale denkbeelden ten opzichte van de vrijheid van godsdienst, maken zich gereed om het wetsontwerp van den heer van Hall te bestrijden, omdat dit wetsontwerp, dat aan de kerkgenootschappen de vrijheid geeft om niet vrij te zijn (art. 1), te vrijzinnig is! Wij beginnen inderdaad te gelooven, dat het *Journal des Débats* door zijn correspondent te 's Gravenhage gemystificeerd wordt. Om het den onzin te doen begrijpen, die men dat blad doet zeggen en alleen met dat doel, want onze lezers begrijpen duidelijk de dwaasheid van zijne redenering, herbalen wij, dat de heer Thorbecke steeds van meening is geweest, dat de kerkgenootschappen, krachtens de Grondwet, het recht hebben om zich te organiseren, zoo als zij dit mogten goedvinden en niet, zoo als het Gouvernement dat volgens het wetsontwerp van zijn opvolger goedvindt. Volgens de beginselen van den heer Thorbecke, neemt de Grondwet een repressief stelsel met betrekking tot de vrijheid van godsdienst aan en de zorg van het gouvernement, om allen binnen de palen der wet te houden bestaat daarin, dat men de overtredingen van hen bedwingt, die deze palen overschrijden en geenszins om handen voor te hereiden, die deze overtredingen onmogelijk maken. De heer van Hall integendeel wil een preventief systeem invoeren, al hetgeen de godsdienstbetreffende aan de willekeur van het gouvernement onderwerpen en de vrijheid van godsdienst zoo stevig binden, dat zij eindelijk den laatsten adem onder den druk van het despotisme uitblaast.

„Wie van beiden denkt nu, dat men het toezigt over al hetgeen de godsdienst betreft niet te ver kan uitstreken en niet te sterk kan maken? Maar indien de heer Thorbecke dat wilde, waarom is hij dan afgetreden? Omdat hij toezigt wilde houden op de organisatie van het Katholieke kerkgenootschap of omdat hij beweerde, dat volgens de beginselen in de Grondwet nedergelegd, die organisatie aan de tusschenkomst en aan het toezigt van het gouvernement ontsnapte?

„Er is eene maat in alles. De haat zelve verwart zich, en geeft hem, die er mede beziel is, aan de openbare bespottung over, wanneer zij zekere grenzen overschrijdt. De correspondent van het *Journal des Débats*, stelt zich daarmee niet te vreden, dat hij democratisch slijk op den grootsten onzer staatslieden werpt, maar drijft de kwade trouw zoo ver, om hem denkbeelden toe te schrijven, die hij nimmer heeft doen kennen en die door zijn gedrag in den jongsten tijd schitterend weersproken worden. Deze tactiek is zoo schandelijk, dat zij door de eerlijke mannen van alle partijen zal worden afgekeurd, en zelfs het doel niet zal bereiken, dat men er zich van voorstelt.

„Wij kennen de denkbeelden van den heer Thorbecke, wipens de wet van zijn opvolger, niet; maar wij kunnen aan het *Journal des Débats* de verzekering geven, dat verscheidene zijner vrienden er, even als wij, eene duidelijke verkrachting van de door de Grondwet gewaarborgde vrijheid van godsdienst in hebben gezien. Die overtuiging is het dan ook, welke, door onze meeste confrères gedeeld, er ons toe leidt, om het werk van den heer van Hall met kracht te bestrijden, even als de beoordeelingen daarvan, die niet zijn geschreven met den wensch, om het onderwerp van den strijd met ernst te bespreken, maar met de gedachte om de openbare meening te misleiden.

Buitenland.

ENGELAND.

De koningin, die mede door de mazelen is aange-tast, bevond zich den 20 iets beter.

— De grootvorstin Maria van Leuchtenberg, oudste dochter des keizers van Rusland, is met hare kinderen te Londen aangekomen. Zij zal, wegens redenen van gezondheid, eenigen tijd in Engeland doorbrengen.

FRANKRIJK.

Den 20 zijn te Parijs de regtsgedingen van staatskundigen aard begonnen, met de debatten voor de regtbank van correctionnelle politie, in de zaak, welke aanvankelijk, die van het *complot der rooden* heette, en thans die van de *revolutionnaire gemeente* wordt genoemd.

De Fransche bladen mogen die debatten niet mededeelen; doch in de Belgische vindt men er een verslag van. De misdrijven daarin zijn als 't ware opeengestapeld: geheime genootschappen, aanranding van de staatsregeling, van de regten van eigendom, van het gezin, van de magt des Presidents, opzetting tot burgerkrijg en wat niet al. Het getal beklaagden bedraagt 21, waarvan echter de voornaamste, als Felix Pyat, Boichot en Cassidière, afwezig zijn. Uit het verhoor bleek, dat de prefect van politie den 12 April jl., van het bestaan van dit geheime genootschap kennis kreeg, en het hoofd waarvan zich verscheidene der naar Engeland of België uitgewekenen bevonden. Deze laatste volgden een tijd lang de bevelen van het algemeen Europeesch democratisch comité. Ten behoeve daarvan werden inspanningen van gelden gedaan; dat comité gaf

voorschriften en bevelen. Doch er kwam tweedragt onder de democraten, en toen werd de „revolutionnaire gemeente“ opgericht, die verscheiden geschriften van Nov. 1852 tot Mei jl., heeft in het licht gegeven, gelden verzameld, pogingen gedaan om opstand te verwekken, vooral na het jongst gebeurde te Milaan enz. Men heeft o. a. te Boulogne eene *list* aangehouden, bevattende 1443 aandeelbriefjes van dit revolutionnaire genootschap, á één frank, en een aantal brieven of proclamatie aan het volk. Een 40tal personen werd dienvolgens gevat, waarvan 19 buiten het geding werden gesteld.

Den 21 zou de zaak der correspondenten met buitenlandsche bladen voor het Hof van Cassatie aanvangen. De voornaamste daarin voorkomende vraag is die van de onschendbaarheid der brieven. Het gerechtshof heeft het eerste vonnis deswege gewijzigd, doch zonder de algemeene denkwijze gerust te stellen. Nu wacht men met belangstelling de uitspraak van het Hof van Cassatie in dezen.

— In het *Journal des Débats* van den 20sten dezer leest men het volgende: „De in Janij omtrent het veld-gewas hier te lande ontstane bezorgdheid is grootendeels verdwenen, niettegenstaande dat de weersgesteldheid sedert eenige dagen weder een vrij ongunstig voorkomen heeft.

„Het zou thans nog gewaagd zijn te verzekeren, dat wij een overvloedigen oogst en ten gevolge daarvan lage graanprijzen zullen hebben; maar men mag als zeker aannemen dat de, door de onweersbuijen en regenvlagen aan de veldgewassen toegebrachte schade grootendeels hersteld is in de eerste helft van Julij. Wij werden met de plaag eener schaarsheid van voedingsmiddelen bedreigd; thans zou daarvoor alleen te vreezen zijn, ingeval het slechte weder gedurende het overige van den zomer zonder eenige tusschenpozen voortduurde.

„In dezen staat van zaken kan en moet de vraag, of onze tegenwoordige wetgeving op den invoer van graan heilzaam of schadelijk is, bedaald worden overwogen.

Het *Journal* treedt daarop in eene uitvoerige beschouwing, en besluit aldus: „Het schaalrecht beantwoordt niet aan het doel. Het zou een zegen zijn, indien het land daarvan in de tegenwoordige omstandigheden ontlast wierd, nu wij van de bange bezorgdheid der vorige maand ontheven zijn, maar het desniettemin dienstig is de noodige maatregelen te nemen in het vooruitzicht op hooge graanprijzen in den aanstaanden winter.

— Volgens een bericht in een Brusselsch blad, is er veel grond voor het gerucht van zwangenschap van de hertogin van Parma met den prins Napoleon Bonaparte (voor als nog den vermoedelijken troonsopvolger) en eene prinses uit het tweede huwelijk der Spaansche koningin-moeder.

Men weet dat deze Spaansche vorstin zich thans te Parijs bevindt; en van het vriendschappelijk verkeer tusschen haar en het keizerlijk huis gewagen ook de half-officiële Parijsche bladen.

ZWITSERLAND.

Den aantal verzoekschriften, uit de kantons Wood-land en Neuchâtel, tegen de besluiten van den Bondsraad; waarbij de vonnissen van den krijgsraad te Freiburg waren geëcasseerd, zijn met overgrote meerderheid ter zijde gesteld.

— De Oostenrijksche regering heeft zachtere maatregelen genomen, ten aanzien van burgers van Tessino, wier itegenwoordigheid in Lombardije gevorderd wordt.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Den 4den dezer, den geboortedag des Konings, is de eerste spoorweg in Noorwegen geopend. Het thans voltooide gedeelte is 18 engelsche mijlen lang; het zou binnen weinige dagen voor het algemeen vervoer worden opengesteld. De geheele linie, loopende van *Christiania* tot het meer *Miosen* (eene lengte van 42 Engelsche mijlen) zou met het eind der maand October aanstaande gereed zijn. Hierdoor zou een vierde gedeelte van de bevolking van het koninkrijk voor het eerst in regtstreeksche gemeenschap met de hoofdstad en de voornaamste zeehaven gebragt worden.

TURKIJE.

Meer en meer blijkt, dat de *Times*, ter zake van eene zamenspanning te Konstantinopel tegen het leven des Sultans niet goed onderrigt is geweest. Althans de jongste berichten uit die hoofdstad maken daarvan geene melding hoegenaamd.

Wat de kortstondige aftreding van Redschid-Pacha betreft, men verklaart die zoodanig, dat genoemde staatsdienaar vroeger altijd de tegenstander van Ruslands invloed is geweest; doch bij de verwikkelingen, door de zending van vorst Menchikoff veroorzaakt, was hij voor het toegeven aan Ruslands vorderingen, voor zoo veel die met de wettigheid van de Turksche regering overeenkwamen. Toen de Sultan hem dus ontzette, was het eene daad van vijandschap tegen Rusland; doch

de bemiddelende stappen der vertegenwoordigers van het Westen, deden Redschid-Pacha terug ontbieden, hetgeen dus een bewijs van terugkeer tot vredelievende inzichten was.

Voor het overige heeft men thans van alle zijden vredelievende berichten. Het schijnt buiten twiifel, of keizer Nicolaas heeft de voorstellen, door Frankrijk en Engeland gezamenlijk gedaan, gunstig aangenomen. Wel is er een ander ontwerp te Konstantinopel beraamd, door de vertegenwoordigers van de vier mogendheden; maar het schijnt dat het regtstreeks naar Petersburg gezondene de bovenhand zal behouden.

De beurzen te Londen en te Parijs zijn blijkbaar door deze gunstiger tijdingen gerust gesteld, en men merkt op beide eene rijzende beweging op.

— Men heeft een telegraphisch bericht uit Konstantinopel, van den 11, volgens hetwelk Redschid-Pacha eene nota in verzoenenden geest had uitgevaardigd, waarmede het geschil als 't ware gesloten werd.

— De Britsch-Fransche vloot bevindt zich nog steeds in de baai van Besica.

— Den 6 des avonds, hadden alle staatkundige uitgewekenen, zich naar de woning van den Amerikaanschen zaakgelastigde begeven, en hem eene lusterrijke serenade gebragt. De gezant der Ver. Staten, de heer Marsle, was den vorigen dag teruggekomen, nadat hij verscheiden maanden met verlof was geweest.

Men beseft, dat de plegtige ontvangst van den vertegenwoordiger der Ver. Staten ten doel had hem te bedanken voor het gedrag, dat de Amerikaansche consul te Smyrna in de zaak van den Hongaar Costa gehouden had. Die zaak is nog niet geheel geëindigd, niet zoo zeer tusschen Oostenrijk en Turkije, daar laatstgemelde Staat in alle opzichten had toegegeven, dan wel tusschen Oostenrijk en de vereenigde Staten.

Men is te Weenen zeer verstoord over de tusschenkomst van den Amerikaanschen consul en den Amerik. corvet-kapitein, die zelfs bedreigd heeft in de haven van Smyrna het Oostenrijksche vaartuig, aan boord waarvan Costa zich bevond, te zullen aantasten, als Costa niet uitgeleverd werd. Men meent daarin een bewijs te vinden van de bedoeling, welke de tegenwoordige regering in de Vereen. Staten zou hebben, om zich in de zaken der oude wereld te bemoeijen; iets waarop de Europeesche mogendheden thans zeer de aandacht gevestigd houden.

De moordenaars van den Oostenrijkschen officier zijn niet gevat. Men zegt dat zij uit Smyrna zijn weten te ontkomen, welligt door den invloed der Turksche regering zelve. Men komt echter van alle zijden overtuiging over, dat de Oostenrijksche consul te Smyrna zijne magt verre overschreden heeft.

BARBARYSCHE STATEN.

Ten gevolge van den ongunstigen uitslag van den oogst in deze staten heeft de beij van Tripolie den uitvoer van granen gedurende drie maanden verboden.

AUSTRALIE.

In Engeland zijn berichten regtstreeks uit Sydney van den 21sten April jl. ontvangen. Volgens dezelve is de toestand der kolonie *Nieuw-Zuid-Wales* zeer gunstig. De ruime opbrengst der goudgroeven duurde voort; de gemiddelde verdiensten van eenen goudgraver wordt geschat op eene once gouds elken dag. Ook waren de vooruitzichten voor den landbouwer uitnemend goed. In het dagblad van Melbourne is van wege het koloniaal bewind eene premie van 200 L. st. uitgelooft voor het beste bouwplan van localen voor de volksvertegenwoordiging en voor het gouvernement, zullende voor het eerste gebouw omstreeks 150,000 L. st. en voor het laatste 50,000 L. st. worden besteed.

Te Melbourne was de prijs van het goud den 16den April gedaald tot 3 L. st. 15 st. per once.

De markten zoowel te Sydney als te Melbourne waren schier geheel van goederen ontbloot, en op eenige invoer-artikelen werden verbazend groote winsten behaald.

Met het schip, hetwelk deze tijding heeft aangebragt, zijn ook ruim 45,000 oncen gouds in Engeland ontvangen.

Ook zijn er tinmijnen in Australie ontdekt.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Bij art. 293 der Gemeentewet wordt bepaald, dat de uitvoering van sommige bepalingen der wet, gedurende twee jaren na dagteekening van hare inwerkingstelling, zal geschorst blijven voor zoodanige gemeenten, die geene 25 kiezers tellen voor den Raad. Deze bepaling was vastgesteld met het doel, om gedurende die 2 jaren, door vereeniging dezer kleine gemeenten met anderen, de wet algemeen uit-

verbaar te doen zijn. Nu heeft de regering een wetsvoorstel ingediend, ter verlenging van dezen termijn van twee jaren, zijnde de bedoelde vereeniging nog niet tot stand gekomen.

Bij het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer van dit wetsontwerp, konden sommige leden zich met de zienswijze der Regering niet vereenigen, dat hier eene verlenging zou behooren plaats te hebben. Dit begrip kwam hun voor niet volkomen juist te zijn. Bij eene inzage toch van dat artikel zal men zien, dat er eene uitzondering ten opzichte van daar genoemd wordende artikels der gemeentewet, met betrekking tot zekere gemeenten, wordt vastgesteld, namelijk dat de werking van die artikels gedurende twee jaren geschorst wordt, te rekenen van de dagteekening der wet (29 Junij 1851). Daaruit blijkt dus, dat sedert den 29sten Julij jl. de termijn van schorsing verstreken is. Dit verstrijken brengt van zelf de onmogelijkheid eener verlenging mede, daar men toch moeilijk een verstreken termijn kan verlengen, zonder dien op nieuw te hebben geopend. Er zal dien ten gevolge, naar het oordeel der leden, om bij den in dit ontwerp aangenomen termijn te blijven, een nieuw tijdsverloop van één jaar moeten worden geopend tot het nemen van de noodige maatregelen, waardoor zoowel in de beweegredenen van dit ontwerp als in art. 1 eene wijziging noodig zal zijn. Voorts heeft men opgemerkt, dat tusschen dit voorstel en het ontwerp ter verzekering der uitvoering van sommige plaatselijke verordeningen, een verschil van redactie bestaat, welke het doelmatig kon zijn weg te nemen. Men vindt daar artikelen der gemeentewet opgenoemd, zonder aanwijzing van de dagteekening dier wet en het nummer van het Staatsblad; hier echter vindt men alleen dit laatste, volgens het eens, te regt, aangenomen gebruik bij het aanhalen van wetten. Daar nu eenheid, zelfs van redactie, in de samenstelling van verschillende wetten wenschelijk is, meende men der regering in overweging te moeten geven deze te brengen in de onderhavige voorstellen, er bijvoegende dat de aanhaling der dagteekening en van het nummer van het Staatsblad vooral niet over het hoofd behoorde te worden gezien, omdat zij strekken moet om in het vervolg, bij verandering of afschaffing en in de plaatsstelling van wetten, verwarring voor te komen.

De Regering verklaarde, in haar antwoord, het gevoelen, dat in dit wetsontwerp ten onrechte van verlenging van eenen reeds verstreken termijn gesproken wordt, niet te kunnen deelen. De bedoeling van het ontwerp is, om de uitzondering in art. 293 der wet van 29 Junij 1851 (Staatsblad n°. 85) ten opzichte van gemeenten, welke geene 25 kiezers tellen, opgenomen, nog gedurende een jaar in stand te houden. Daartoe schijnt het noodig, den in dat artikel gestelden termijn, te rekenen van den 29sten Junij jl., tijdstip, waarop die termijn verstreken is, met een jaar te verlengen. Voorts is toegegeven aan den wensch, om in het wetsontwerp tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen, de dagteekening der gemeentewet en het nummer van het Staatsblad te zien aangehaald.

Op 20 Junij jl. werd aan de Tweede Kamer een wetsontwerp aangeboden tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen, behoudens eene enkele bijvoeging, van gelijken inhoud als een vroeger, bij de ontbondene Kamer, ingekomen wetsontwerp, hetwelk echter destijds niet in de Afdeelingen is onderzocht geworden.

Thans heeft dat onderzoek plaats gehad en tot de volgende uitkomsten geleid. Sommige leden meenden dat bij dit ontwerp aan de gemeentebesturen, met het oog op art. 153 der Grondwet, eene te uitgestrekte bevoegdheid werd toegekend. Wanneer toch de Grondwet verbiedt de woning eens ingezetenen binnen te treden, tenzij op last eener magt, door de wet bevoegd verklaard dien last te geven, zoo meende men dat ook de wet de gevallen behoorde aan te geven, waarin van die bevoegdheid zoude mogen worden gebruik gemaakt. De onschendbaarheid van des ingezetenen woning vorderde alzoo, in het oog der leden, dat bij deze wet bepaaldelijk de gevallen werden vermeld, waarin bij de plaatselijke verordeningen de last tot binnentreden zoude mogen worden verstrekt. Daarenboven voldeed dit wetsontwerp, naar het oordeel van sommigen, ook in zoverre niet genoegzaam aan art. 153 der Grondwet, hetwelk eischt, dat de vormen, volgens welke men zal mogen binnentreden, in de wet moeten worden aangewezen. Men vond nu wel vermeld, door welke personen en op welke tijden de last tot binnentreden zou mogen worden uitgevoerd, doch men miste eene opgave van de vormen, die daarbij moesten worden in acht genomen, hetgeen niet alleen de Grondwet, maar ook het gewigt der zaak scheen te vorderen. Daarbij vestigde men ook het oog op art. 184 van het Wetboek van Strafrecht, waar ook van in acht te nemen formaliteiten gewag wordt gemaakt, en de niet-inachtname daarvan met straf wordt bedreigd. De groote meerderheid der leden, konden zich echter niet met de strekking van dit wetsontwerp wel vereenigen. Zij keurden het eene voorziening in eene zeer dringende behoefte en vonden in de voorgestelde bepalingen voldoende waarborg tegen overdringing en willekeur.

Omtrent de bijzondere artikelen vond o. a. een groot aantal leden er bezwaar in om de uitvoering van den last toe te laten in bijzijn van een der leden van het gemeentebestuur. Naar hunne meening zou dit wel eens geen voldoende waarborg kunnen opleveren. Men las liever in het artikel: „hetzij van den burgemeester of dengene die hem vervangt“ of wel: „een der leden van het gemeentebestuur, door den burgemeester aan te wijzen.“

Voorts wenschte men, dat er steeds, wanneer de woning eens ingezetenen diens ondanks werd binnentreden, van die

handeling op zich zelve een behoorlijk proces-verbaal zoude worden opgemaakt, waarvan een afschrift aan den betrokken persoon moest worden ter hand gesteld.

De regering heeft, op een en ander geantwoord, dat de bedenkingen, door sommige leden tegen het stelsel van het ontwerp in het midden gebracht, door andere zoo volledig zijn beantwoord, dat zij slechts met eene enkele opmerking meent te kunnen volstaan. Alle gevallen, waarin de last tot het binnentreden der woningen zou kunnen worden gegeven, in het ontwerp op te noemen, schijnt niet doenlijk. Werd dit al beproefd, de onvolledigheid zou waar schijnlijk spoedig blijken en eene wijziging der wet weldra noodig zijn. Het scheen daarom verkieslijk de onderwerpen op te geven, die tot dien buitengewonen maatregel konden leiden, terwijl in de magt der Kroon, om alle verordeningen, die met de wet of het algemeen belang strijden, te schorsen of te vernietigen, een voldoende waarborg gelegd is, dat de gemeentebesturen van de hun gegeven bevoegdheid geen misbruik zullen maken.

Ten aanzien der vormen, bij het binnentreden van woningen in acht te nemen, verkeert de Regering in het onzekere, wat bovendien zou moeten voorgeschreven worden.

De art. 45 en 46 van het Wetboek van Strafvordering; onder het gebied van het nagenoeg gelijklooiend art. 170 der Grondwet van 1815 tot stand gekomen, en art. 267 der gemeentewet schrijven zelfs voor het onderzoek van woningen geene andere vormen voor, dan in dit ontwerp zijn opgenomen. Men mag dus aannemen, dat de hier gegeven voorschriften aan den eisch der Grondwet voldoen.

Het is der Regering niet duidelijk, waarom de uitvoering van den last niet in bijzijn van een der leden van het gemeentebestuur zou kunnen worden toegelaten. Volgens de slotbepaling van art. 77 der gemeentewet kan elk lid van den Raad tot waarneming der functien van den burgemeester worden opgeroepen. Heeft dus de wet in het lidmaatschap van den Raad een voldoende waarborg gevonden, dat de gewigtige werkzaamheden van het hoofd der gemeente goed zullen worden waargenomen, er schijnt dan geen bezwaar in te bestaan, de uitvoering van den bij eene plaatselijke verordening verstreken last tot het binnentreden van woningen in tegenwoordigheid van elk lid van het gemeentebestuur te laten plaats hebben. Aan den wensch, dat van elke uitvoering van den last proces-verbaal opgemaakt en aan den belanghebbende in afschrift zal worden medegedeeld is voldaan.

's Gravenhage, 22 Julij.

Bij Koninklijk besluit van 16 Maart jl. is bewilliging verleend tot het oprigten eener naamlooze vennootschap, de Leijdsche Stoombootdienst, op den voet als bij het overgelegde ontwerp der acte van oprigting bepaald is.

Z. M. heeft benoemd tot commissies der posterijen van de 1ste klasse, den heer R. Wolters, thans commissies van de 2de klasse, tot commissies der posterijen van de 2de klasse, de heeren J. H. L. Hogendijk en R. C. Ramaer, thans commissies van de 3de klasse: tot commissies der posterijen van de 3de klasse, de heeren J. M. Brans, C. van der Leeuw, C. Smitz H. Jhr. G. J. van Spengler, A. H. Molhuizen en B. F. Hora Buma, thans surnumerairen bij het vak der posterijen; tot surnumerairen bij het vak der posterijen, de heeren N. A. Carbasius, te Hoorn; W. N. Pestersters, te Zeist; P. A. Ramaer, te Utrecht; A. T. J. baron Sloet, te Enschedé; P. T. Smislaert, te Amsterdam, en C. baron de Vos van Steenwijk, te Assen.

Aan het slot eener particuliere korrespondentie, aan de Emancipation Belge toegezonden uit Rotterdam, leest men:

„Heeft de heer van Hall nog niet eene andere nota verzonden van latere dagteekening dan 27 Junij? Heeft de heer Ligtenvelt niet eenig dokument medegekregen, om te overhandigen aan Z. Em. den Kardinaal Antonelli? Ik vorder niet dat de instruktien door den heer van Hall aan den heer Ligtenvelt gegeven publiek zullen gemaakt worden; maar nu men eenmaal het stelsel heeft aangenomen de nota's openbaar te maken, die betrekking hebben op een quaestie, waarover nog onderhandeld wordt, moest men niet halverwege staan blijven op den weg der mededeelingen, en het wil er bij mij maar niet in, dat de Nederlandsche regering alles zou gepubliceerd hebben, wat in haar portefeuille is.“

Blijkens het programma van de wedrennen en harddraverijen der societeit: Tot aanmoediging en verbetering van het paardenras in Nederland, die morgen op de renbaan nabij 's Gravenhage zullen worden gehouden, zijn de volgende prijzen uitgelooft: 1. Wedren, prijs van f 1200 van Prins Frederik der Nederlanden; 2. prijs van f 200, door de societeit aangeboden; 3. wedren, Prijs f 1000, door de societeit aangeboden; 4. Wedren voor officieren van het leger, eereprijs door de societeit aangeboden; 5. Draverij, voor ingespannen paarden, en 6. wedren, Poney Stakes, beide eereprijzen door een lid der Societeit aangeboden; 7. Harddraverij voor inlandsche paarden, prijs van f 1000 door den Koning voor het eerst aankomende paard aangeboden, en een zilveren zweep van f 400 waarde voor het tweede aankomende paard.

De prijs van den toegang tot de wedlopen is bepaald voor de persoon 25 cts. voor een rijtuig met vier wielen f 2; voor een met twee wielen f 1; en voor een los paard 50 c. Over de tribune der leden zijn banken geplaatst, tegen f 1 per plaats voor het publiek.

De heden, te Hellevoetsluis gehouden wedstrijd, ten gevolge van dien gehouden door de Nederl. Jachtclub te Rotterdam, heeft de volgende uitkomsten opgeleverd.

De prijs van f 300, uitgelooft voor 4 riems zee-gieken, door wijlen prins Alexander, werd gewonnen door de Rotte van de Rotterdamsche zeil- en roeivereniging de Maas; de premie, de inleggelden, werd behaald door de Sirene van de heeren C. Vlierboom en Zoon te Rotterdam.

De prijs van f 200 voor 5 riems walvischsloepen, uitgelooft door prins Frederik, werd behaald door de Bruinwisk, van de heeren C. Vlierboom en Zonen te Rotterdam.

De prijs van f 600, uitgelooft voor zeilvaartuigen door den Koning werd behaald door de Nijverheid van F. Scheepsma te Hellevoetsluis. De premie verwierf de Henriette van E. Sillem qq. te Amsterdam.

De Nijverheid won het gouden horologie, daartoe uitgelooft.

Het programma van de tentoonstelling van bouwmaterialen in Augustus 1853 te Amsterdam, te houden door de Vereeniging van Volkslyst, onder medewerking van het Bestuur der Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst, deelt mede, dat de tentoonstelling zal bestaan uit: a. alle materialen de bouwkunst betreffende, zoo wel in ruwen als bewerkten staat; b. alle bouwkundige ornamenten, onverschillig van welken grondslag vervaardigd; c. stoffen of voorwerpen, dienende tot afslimmering en versiering van gebouwen; d. werktuigen, inrigtingen of derzelve modellen en teekeningen, dienende tot het maken en uitvoeren van bouwstoffen en bouwwerken.

Belooningen, bestaande in getuigschriften en bovendien in gouden, zilveren en bronzen medailles, zullen worden uitgereikt aan inzenders, vervaardigers of uitvinders van voorwerpen, uitmuntende door deugdelijkheid van grondstof of bereiding, zorgvuldigheid of sierlijkheid in de uitvoering, nieuwigheid of eigenaardigheid van vinding, enz. De beoordeeling der voorwerpen wordt opgedragen aan eene commissie, door het bestuur der Vereeniging en dat der Maatschappij tot bevordering van Bouwkunst te benoemen. Het getal der uitgelooft medailles is voor ieder der vier hoofdafdeelingen 1 gouden, 10 zilveren en 20 bronzen. Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, beschermheer der Vereeniging, heeft daarenboven nog eenige gouden en zilveren medailles beschikbaar gesteld.

De Tijd geeft heden de volgende lijst op van adressen, aan de Tweede Kamer tegen de wet op de kerkgenootschappen ingezonden. Spanbroek 60, Deventer 85, Veendam 164, Amersfoort 116, Westerblokker 112, 's Heerenhoek 123, Casteren 87, Oud Vossemeer 50, Nieuw Vossemeer 93, Poeldijk en Hondsholredijk 423, Roelofarendsveen 509, Noorden 62, St.-Oedenrode 766, Druinen 458, Vleuten 44, Winterswijk 40; Wognum 145.

Op het einde van 1852 werd door den Koning eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren: H. W. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, J. van der Hoeven, P. Harting, A. H. Verster van Wolverhorst, E. L. baron van Tuijl van Serooskerken van Vleuten en Wolterbeek, als secretaris. Aan deze commissie was de taak opgedragen middelen te beramen tot invoering der vischfokkerij in ons vaderland, ten einde alzoo een voornamen tak van volksbestaan te verbeteren en uit te breiden en de voedingsmiddelen voor de arbeidende klasse te vermeerderen. De commissie diende op den 15 Febr. ll., een voorloopig verslag aan den Koning in, waarin zij voorstelde, om alvorens tot de toepassing over te gaan, men eene proefneming op ruime schaal zou behooren te doen, en wel in de eerste plaats met inlandsche vischsoorten, die veel verminderen en die goed voedsel opleveren.

Uit hoofde van het belang der zaak wenschte de commissie al datgene te bezitten, hetwelk het welslagen van de proefneming zou kunnen bevorderen en verzocht magtiging van Z. M., om zich met de commission de pisciculture in Frankrijk ingesteld, in betrekking te mogen stellen. De taak om de wateren van Frankrijk weder van visch te voorzien, was echter na de ontbinding van die commissie aan den heer Coste opgedragen, werwaarts de commissie verwezen werd. De gevraagde inlichtingen werden door de Franse regering toegezegd en men zeide, dat de heer Coste tegen half Mei te 's Hage zou komen. Beiden bleven echter uit en daarop besloot Z. M., om de heeren Verster van Wolverhorst en Wolterbeek naar Frankrijk te zenden, ten einde op de plaats zelve de vischfokkerij te bestuderen.

Uit het verslag, door die heeren op den 1den aan den Koning aangeboden blijkt, dat zij de kunstmatige voortbrenging van visch in ons vaderland als een mogelijk achten; dat in de eerste plaats daarvoor de inlandsche vischsoorten in aanmerking komen en dat zij verscheiden vischsoorten in aanmerking boven eene enkele groote de voorkeur geven. De Koning heeft de noodige maat-

